

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Financiën, heeft over de brief van de Minister van Financiën van 27 november 2015 inzake de voorgenomen verkoop van ASR (Kamerstuk 33 532, nr. 51) de navolgende vragen ter beantwoording aan de Minister van Financiën voorgelegd.

De voorzitter van de commissie,
Duisenberg

De griffier van de commissie,
Van den Eeden

- Nr. Vraag
1. Hoe wordt gewaarborgd dat het klantbelang niet onderdoet voor het aandeelhoudersbelang, vooral in de situatie wanneer de Staat geen meerderheidsaandeelhouder meer is in ASR?
 2. Wordt het verzoek van de OR ingewilligd om haar betrokkenheid te vergroten in een overnameproces door haar adviesrecht te laten uitoefenen wanneer er een openbaar bod op ASR wordt uitgebracht?
 3. Zijn er op de Nederlandse financiële markt gevallen bekend waarin een stichting continuïteit over is gegaan op het uitoefenen van de call-optie? Zo ja, zijn de ervaringen hiermee positief?
 4. Is ASR, doordat zij een allroundverzekeraar is (zowel in levens- als schadeverzekeringen actief), een gewild doelwit voor bijvoorbeeld Chinese financiële partijen om over te nemen?
 5. Waar is de hoop dat de markt voor IPO's (initial public offering) nog enige tijd aantrekkelijk zal blijven op gebaseerd?
 6. Hoe en wanneer wordt de Kamer ingelicht als ASR besluit om een IPO-tranche te plaatsen die de omvang heeft van een kleine meerderheid van de aandelen van ASR?
 7. Waarom is niet gekozen voor eenzelfde beschermingsconstructie als die Aegon hanteert?
 8. Gezien het feit dat de ECB recent heeft aangekondigd de kwantitatieve verruiming voort te zetten, zullen rentekoersen aanhoudend laag blijven met zekerheid tot maart 2017 met nadelige gevolgen voor de verzekeringssector, is een verkoop in 2016 dan niet voorbarig?
 9. Kunt u iets preciezer zijn dan dat de beursintrodactie in de eerste helft van 2016 mogelijk is, want NLF1 acht een IPO omvang van 30% en maximaal 50% als een reële optie? Zo nee, waarom niet?
 10. Waarom wordt er voor gekozen om een minderheid van de aandelen te verkopen bij de eerste tranche?
 11. Kunt u iets preciezer zijn dan een «minderheid» van de aandelen, want dit kan nog variëren van 1% tot 49%?
 12. Hoeveel was het % aandelen van Nationale Nederlanden dat in de 1e tranche bij de beursintrodactie naar de beurs is gegaan?
 13. Hoeveel van de aandelen Nationale Nederlanden zijn inmiddels naar de beurs?
 14. Welke gevolgen heeft het gebruik maken van investeerders die vooraf willen investeren of zich aan een investering op het moment van introductie willen committeren?
 15. Welke gevolgen heeft dit mogelijk voor de prijs c.q. opbrengst?
 16. Waarom is daar bij ABN AMRO niet voor gekozen, als dit zo'n goede methode is?
 17. De Minister sluit zogenaamde cornerstone investeerders in het kader van de IPO niet uit. Waarom wilt u dit nu eventueel wel, maar bij ABN AMRO niet?
 18. Onder welke voorwaarden bent u bereid om met cornerstone investeerders te werken (bijvoorbeeld korting en/of aanvullende zeggenschapsrechten) en onder welke juist niet?
 19. Welke additionele zeggenschapsrechten zou u bereid zijn te geven en welke niet?
 20. Kan een schatting gegeven worden van de volledige opbrengst van de verkoop van ASR?
 21. Is inmiddels bekend of er voor-investeerders zijn en welk belang zij eventueel zouden nemen in ASR?
 22. Zijn de kapitaaluitgaven van € 3,65 miljard inclusief of exclusief de rentelasten (€ 700 miljoen) en netto of bruto, dus inclusief of exclusief de dividendontvangsten (€ 400 miljoen)?
 23. Hoe moet de timing van de verkoop van ASR gezien worden tot de «lock up» van ABN AMRO van 180 dagen na de eerste beursintrodactie (op 20 november 2015), dus tot 20 mei 2016?

- Nr. Vraag
24. Had de Minister indien de beoordeling bij ABN AMRO ook nog had gelegen bij DNB in plaats van de ECB, bij ABN AMRO ook gekozen voor een Stichting Continuïteit?
25. Wat zegt dit over hoe naar de ECB wordt gekeken?
26. Waarom is het nodig dat de Staat nog tot 1/3 deel van de aandelen meer zeggenschap moet houden?
27. Waarom is dit niet gewoon bij de helft, waarbij op dat moment de Stichting Continuïteit in werking treedt en niet pas bij 1/3 deel van de aandelen?
28. Bent u voornemens om (net als bij ABN AMRO) de zogenaamde relationship agreement tussen NLF/ Staat en ASR openbaar te maken, zodat er volledig inzicht is in de afspraken die zijn gemaakt?
29. Waarom is er een Stichting Continuïteit nodig? Wat zijn de gevolgen als daar niet voor wordt gekozen?
30. Wat is de invloed van een dergelijke Stichting Continuïteit op de prijs c.q. om welk bedrag in euro's kan het dan gaan?
31. Hoe is de stand van zaken van het dossier beleggingsverzekeringen bij ASR van invloed op de prijs?
32. Wat gaat ASR het komende half jaar nog doen om het dossier beleggingsverzekeringen op te lossen?
33. Hoe hoog zijn de voorzieningen die ASR voor dit dossier heeft getroffen?
34. Kan uiteengezet worden waaruit de kapitaaluitgaven voor ASR uit bestaan?
35. Wat zouden redenen kunnen zijn om de verkoop van ASR uit te stellen?
36. Wanneer, is de verwachting, heeft de Staat nog minder dan een derde van de aandelen in bezit?
37. Is er advies ingewonnen bij DNB over het oprichten van een stichting continuïteit bij ASR? Zo ja, kan het advies van DNB aan de Kamer gezonden worden?
38. Met betrekking tot het advies van NLF: Waarom wordt er in de brief van u niet gesproken over de uitgifte van warrants door ASR aan NLF, want NLF noemt dat wel, naast de door u ook genoemde green shoe en cornerstone investors?
39. Met betrekking tot het advies van NLF: Wat is het doel c.q. de bedoeling van uitgifte van warrants en welke gevolgen heeft dit, dan wel kan dit hebben?
40. Met betrekking tot het advies van NLF: In hoeverre neemt u het advies van NLF om de additionele zeggenschapsbevoegdheden beperkt te houden als het gaat om statutair verankerde gekwalificeerde meerderheden bij besluitvorming binnen de aandeelhoudersvergadering?
41. In de kamerbrief VIVAT/ASR was de conclusie dat alleen beursintroductie of onderhandse verkoop het gewenste resultaat op kon leveren. Sluit een beursintroductie een gedeeltelijke onderhandse verkoop uit en vice versa?
42. Heeft ASR al haar klanten met een beleggingsverzekering al geactiveerd? Zo nee, hoeveel klanten heeft zij nog niet geactiveerd en wat is hier de reden van?
43. Wat is het maximale volatiliteitsniveau waarbij beursgang van ASR nog kan plaatsvinden?
44. In hoeverre voldoet ASR op 1 januari aan de Europese Solvency II eisen?
45. In hoeverre heeft de Staat invloed op het bepalen van de loonkosten na de beursgang?
46. Wat betekent een Solvency II ratio van 185%? Is ASR met deze ratio meer of juist minder solvabel dan andere verzekeraars?
47. Welke RoE-doelstelling (return on equity) hanteert ASR?

- Nr. Vraag
48. Krijgen klanten van ASR de kans om, met voorrang, aandelen van ASR te kopen?
49. Welke omvang zal de eerste te plaatsen tranche aandelen hebben?
50. Welke omvang is minimaal nodig om de gewenste liquiditeit van het aandeel te bereiken?
51. Wat is de stand van zaken van het dossier beleggingsverzekeringen bij ASR?
52. Hoe ver voor de beursgang wordt definitief de knoop doorgemaakt dat niet tot onderhandse verkoop wordt overgegaan? Hoe wordt de Kamer hiervan op de hoogte gebracht?
53. Hoe is dit van invloed op de prijs?
54. Wat gaat ASR het komende half jaar nog doen om het dossier op te lossen?
55. Hoe hoog zijn de voorzieningen die ASR voor dit dossier heeft getroffen?
56. In hoeverre kunnen pensioenfondsen straks bij een beursintrodunctie ook investeren in ASR, aangezien die vaak kijken of een bedrijf in de indices is opgenomen?
57. Kunnen enkele voorbeelden gegeven worden van nadelige effecten die onderhandse biedingen kunnen hebben op de (voorbereiding van) de beursintrodunctie?
58. Wordt een uiterste datum gehanteerd tot wanneer onderhandse biedingen worden geaccepteerd?
59. Is de financiële aantrekkelijkheid de belangrijkste reden om eventueel tot een onderhandse verkoop over te gaan?
60. Klopt het dat de beurskosten van ABN AMRO € 4,5 miljoen bedroegen?
61. Klopt het dat de beurskosten van ABN AMRO veel lager waren dan de gebruikelijke 1% van de opbrengst?
62. Is de verwachting dat de beurskosten van ASR, net als bij ABN AMRO, ook ver onder de 1% zullen liggen? Zo nee, waarom niet?
63. Wat waren de gemiddelde vergoedingen aan zakenbanken bij de in het NLF-advies opgesomde IPO's van verzekeraars in West-Europa sinds 2012?
64. Welke mogelijkheden zijn er om de rol en de positie van de OR te verstevigen wanneer er sprake is van een onwenselijk openbaar bod?
65. Wie bepaalt wanneer er sprake is van wezenlijke beslissingen?
66. Wat valt er behalve de genoemde voorbeelden van wezenlijke beslissingen nog meer onder wezenlijke beslissingen?
67. Waarom is er gekozen voor een stichting continuïteit?
68. Waarom is er niet net als bij ABN AMRO gekozen voor certificering?
69. Zijn er ook andere mogelijke beschermingsconstructies onderzocht?
70. Zijn de opbrengsten van een greenshoe/overtoewijzingsoptie meegerekend in de kosten voor de adviserende zakenbanken van maximaal 1%?
71. In hoeverre is maximaal 1% van de verkoopopbrengst voor de zakenbank realistisch, nu de zakenbanken bij de beursintrodunctie van ABN AMRO hebben aangegeven het niet nog een keer voor zo'n lage prijs te willen doen?
72. Wat zijn naast de kosten voor de begeleidende zakenbanken de overige kosten en hoe hoog zijn deze?
73. In hoeverre komt met maximaal 1% van de verkoopopbrengst eventueel de kwaliteit in het geding van de advisering?
74. Wat kunnen redenen zijn voor ontbinding van de stichting continuïteit?

- Nr. Vraag
75. Op pagina 16 wordt gesproken over een waarde-impact tussen de 0 en 2%. Waar hebben deze 0 tot 2% precies betrekking op?
76. In hoeverre komt de gekozen beschermingsconstructie overeen met de corporate governance code?
77. In hoeverre kan een potentiële koper in de maximale periode van 2 jaar dat de stichting continuïteit de aandelen houdt naar de rechter stappen en welke jurisprudentie is hierover?
78. Wat gebeurt er als de stichting haar calloptie op beschermingspreferente aandelen uitoefenen en de aandelen weer worden ingekocht? In hoeverre moet de aandeelhoudersvergadering dan toestemming geven voor de toekenning van een nieuwe calloptie?
79. In hoeverre bent u voornemens om een «eeuwigdurende» calloptie te geven aan de stichting en strookt een herleving van de calloptie wel met de wet?
80. In hoeverre is het een marktconform voorstel dat statutair wordt vastgelegd dat voor een statutenwijziging van de stichting de goedkeuring van de aandeelhoudersvergadering nodig is en dat voor dergelijke besluiten een gekwalificeerde meerderheid geldt van 2/3 van de uitgebrachte stemmen en tenminste 50% van het geplaatste aandelenkapitaal vertegenwoordigt?
81. Welke andere financiële instellingen c.q. verzekeraars hebben ook een dergelijke regeling?
82. Indien het niet een marktconform voorstel is dat statutair wordt vastgelegd dat voor een statutenwijziging van de stichting de goedkeuring van de aandeelhoudersvergadering nodig is en dat voor dergelijke besluiten een gekwalificeerde meerderheid geldt van 2/3 van de uitgebrachte stemmen en tenminste 50% van het geplaatste aandelenkapitaal vertegenwoordigt, welke invloed heeft dit dan eventueel op de prijs?
83. Nationale Nederlanden en Delta Lloyd maken gebruik van vergelijkbare constructies, wat zijn de eventuele verschillen?
84. Kunt u garanderen dat de beschermingsconstructie van ASR op geen enkele manier zwaarder wordt dan die van Nationale Nederlanden en Delta Lloyd?
85. Indien u niet kunt garanderen dat de beschermingsconstructie van ASR op geen enkele manier zwaarder wordt dan die van Nationale Nederlanden en Delta Lloyd, waarom niet?
86. Hoe verschilt de gekozen beschermingsconstructie van die van Aegon en waarom?
87. Met betrekking tot welke zaken mag de Stichting Continuïteit actief worden c.q. welk mandaat krijgt de Stichting Continuïteit?
88. In hoeverre wijkt dit af van wat gebruikelijk is in de markt?
89. Als het niet marktconform is, welke invloed heeft dit dan op de prijs?
90. Kan de Tweede Kamer het rapport c.q. de berekening met de inschatting van een neerwaartse waarde-impact tussen de 0 en 2% krijgen?
91. Met betrekking tot het advies van NLFI: In hoeverre wordt het advies van NLFI om een lagere grens te hanteren voor de goedkeuring door aandeelhouders van (des)investeringen door u overgenomen en voor welke drempel gaat gekozen worden?